

Naam van de spreker | Locatie

FPT Marktmonitor Voorjaar/zomer 2026

Brigitte Bakker, powered by FME

Niet de groei, maar de weerbaarheid telt

Als je alleen naar de inkoopmanagersindices (PMI) kijkt, lijkt er weinig aan de hand. De industrie draait goed. In Nederland staat de PMI op het hoogste niveau in bijna vier jaar, met stevige groei in productie en orders. Ook in de Verenigde Staten zet de industrie door. Bedrijven halen orders naar voren en bouwen voorraden op. Ze bereiden zich zichtbaar voor op mogelijke verstoringen in de toeleveringsketen. Toch vertelt dat beeld niet het hele verhaal.

De groei wordt namelijk niet alleen gedreven door een sterkere vraag, maar ook door voorzichtigheid. Klanten leggen veiligheidsvoorraden aan omdat ze onzeker zijn over leveringen. De spanningen in het Midden-Oosten en de druk op internationale logistieke ketens spelen daarbij een belangrijke rol. Leveringstijden lopen weer op en grondstoffen en energie worden duurder. Die hogere kosten werken steeds vaker door in de verkoopprijzen.

In Duitsland, een belangrijke graadmeter voor de Nederlandse industrie, is het beeld bovendien minder positief. De productie groeit nog licht, maar het herstel lijkt af te zwakken. Dat verschil tussen regio's laat zien dat de internationale markt minder stabiel is dan de eerste cijfers doen vermoeden.

Die onzekerheid zie je ook terug in de investeringsplannen. Waar bedrijven vorig najaar nog uitgingen van groei, verwacht de Nederlandse industrie nu gemiddeld 3% minder te investeren in 2026. Vooral de metaalindustrie zet een stap terug na een periode van forse investeringen. Tegelijkertijd blijven andere sectoren, zoals chemie en raffinage, juist investeren.

Opvallend is dat bijna een vijfde van alle investeringen gericht is op verduurzaming en energiebesparing. Bedrijven blijven dus investeren, maar maken bewustere keuzes. Minder gericht op uitbreiding van de productiecapaciteit, meer op het versterken van de concurrentiepositie en het beheersen van kosten.

Ook aan de vraagzijde ontstaat een gemengd beeld. Het consumentenvertrouwen verbetert en de koopbereidheid neemt toe. Tegelijkertijd blijft de inflatie hoog, mede door de stijgende energieprijzen. Dat zet de koopkracht onder druk en maakt de ontwikkeling van de binnenlandse vraag minder voorspelbaar.

Voor bestuurders betekent dit dat groei alleen niet voldoende is als stuurinformatie. De vraag is niet alleen hoeveel orders er binnenkomen, maar ook waardoor die vraag ontstaat. Een deel van de huidige ordergroei is het gevolg van klanten die uit voorzorg extra inkopen. Dat is iets anders dan structurele groei.

Ook investeringen veranderen van karakter. Minder gericht op uitbreiden, meer op energie, efficiency en het beperken van risico's in de keten. Dat past bij een markt waarin de omstandigheden snel kunnen veranderen.

Misschien is dat wel de belangrijkste conclusie van deze maand. Niet de vraag óf de industrie groeit, maar hoe robuust je organisatie is als de markt omslaat. De cijfers zijn positief, maar vragen om een tweede blik. Want de industrie draait redelijk goed, alleen is dat geen garantie dat de wind gunstig blijft.

Brigitte Bakker, FME Market & Data Analytics

Verwachting ABN-AMRO: Bedrijven hebben last van de economische onzekerheid. Waar eerst vooral de internationaal georiënteerde industrie geraakt werd, zien we in de loop van het tweede kwartaal dat het vertrouwen van bedrijven in de hele economie, inclusief de dienstensector, verslechtert.

In combinatie met een zwakkere start van het jaar dan eerder verwacht en energieprijzen die langer op een hoog niveau blijven, leidt dit tot een neerwaartse aanpassing van onze groeiramingen en een opwaartse bijstelling van onze inflatieverwachtingen.

Tegelijkertijd blijft de Nederlandse economie weerbaar. De arbeidsmarkt verruimt licht, terwijl de werkloosheid laag blijft. Verder geeft de pensioentransitie een kleine impuls aan de bestedingen en zijn de meeste gezinshuishoudens en bedrijven financieel weerbaar.

BBP Q1 2026

↓ 1,2%

Inflatie mei 2026

↑ 3,5%

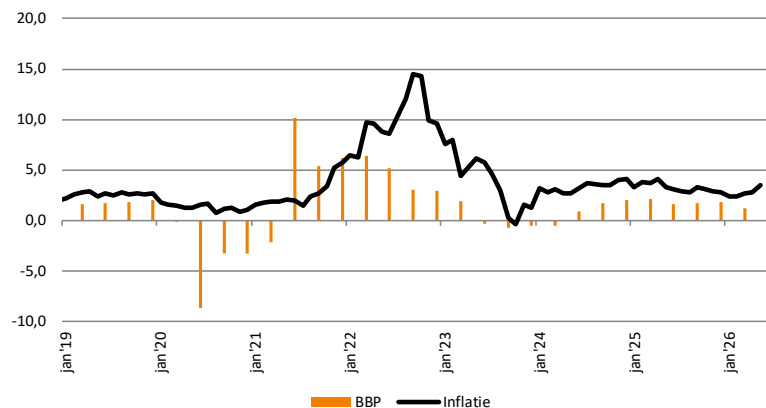
Export april 2026

↓ 5,6%

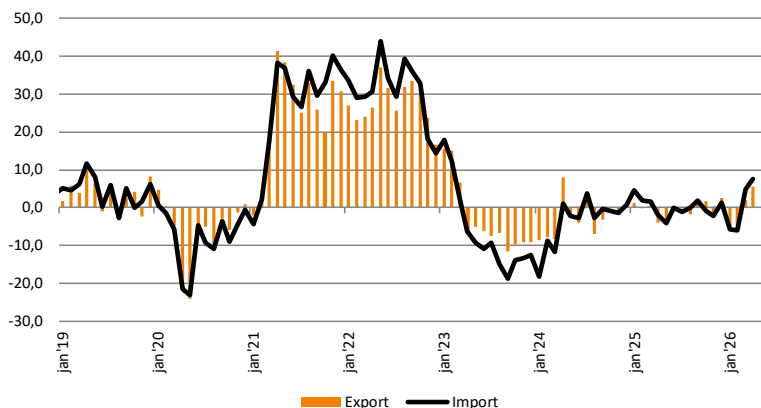
Import april 2026

↓ 7,6%

BBP (JoJ mutatie) en Inflatie 2019 tot heden

Waardemutatie (JoJ) goederenexport en -import 2019 tot heden

Bedrijfsleven

- Er is in juni vooral meer geïnvesteerd in schepen, vliegtuigen, machines (waaronder defensiematerieel) en infrastructuur.
- De faillissementsgraad kwam in juli uit op **8,1**. Een jaar eerder werden er per **100.000** bedrijven **11,3** bedrijven failliet verklaard.
- Sinds de start van de reeks in 2015 piekte de faillissementsgraad in maart 2015 met **24,8**.
- Daarna zette een daling in en in augustus 2021 werd met **3,4** een laagterecord bereikt. Vervolgens liep het aantal faillissementen per **100.000** bedrijven tot 2024 weer op.
- De faillissementsgraad in de industrie was in juli 2025 **28,4**, iets hoger dan in juli 2024 (**26,3**).

(Bron: CBS)

Bedrijfsinvesteringen april
2026

↓ -3,5%

Producentenvertrouwen
mei 2026

↓ -2,0

Verwachte productie
mei 2026

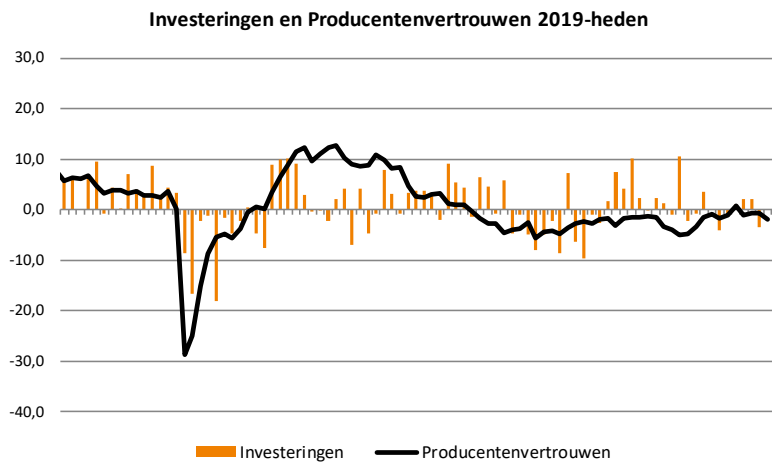
↓ 4,6%

Oordeel orderpositie
mei 2026

↑ -5,6%

Oordeel voorraden
mei 2026

↓ -5,2%

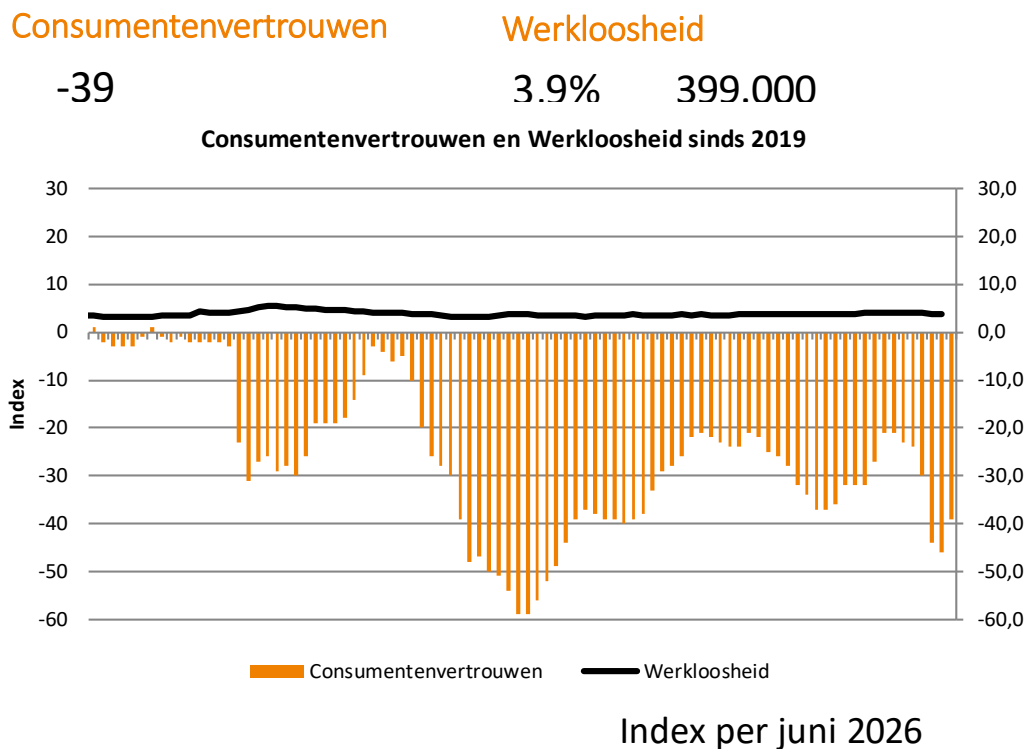
Aantal faillissementen
huidig jaar t/m mei
2026Totaal 1.428
(0%)Industrie 151
(0%)Bouw &
Installatie 283
(0%)Landbouw 9
(0%)Handel 357
(0%)Horeca 121
(0%)Vervoer &
Communicatie 183
(0%)Financ. & zak.
Dienstverl. 411
(0%)Onderwijs,
cultuur & zorg 95
(0%)

Consumenten

Per inwoner daalde de consumptie licht in het 1e kwartaal, maar in april hebben consumenten **4,9%** (j-o-j) meer duurzame goederen gekocht en toch heeft het Centraal Planbureau (CPB) de koopkrachtramingen voor dit jaar naar beneden bijgesteld.

Hoewel factoren zoals loongroei, pensioenindexatie en de lage werkloosheid steun bieden, blijft voorzichtigheid bij de consument de boventoon voeren.

Huishoudens hebben in april **1,0 %** meer goederen en diensten gekocht dan in april 2025, in maart groeide de consumptie met **0,9 %**. Deze consumptiecijfers betreffen volumecijfers. Dat wil zeggen dat ze zijn gecorrigeerd voor prijsveranderingen. (Bron: CBS)

Economische situatie

 ↑ -60

Financiële situatie

 ↑ -6

Bereidheid grote aankopen

 ↑ -44

Dit jaar huis kopen of bouwen

 → 0

Dit jaar woning onderhoud

 → 0

Dit jaar een auto kopen

 → 0

Ongeveer **60%** van alle bedrijfsklassen in de industrie produceerden in april meer dan in dezelfde maand een jaar eerder.

Van de **acht** grootste branches realiseerde de machine-industrie opnieuw de grootste productiestijging (**21,6%**), terwijl de chemische industrie de grootste daling (**-4,1%**) noteerde

In de elektrische en elektronische apparaten-industrie was de omzet in april **1,7 %** lager dan een jaar eerder. (Bron: CBS)

De stijging van de PMI wijst op een sterke groei van de industrie. Dit werd vooral gedreven door een sterke toename van nieuwe orders, mede door voorraadvorming en verstoringen in de toeleveringsketen.

Tegelijk namen kosten en levertijden toe, terwijl ook het vertrouwen onder bedrijven licht verbeterde. (Bron: Nevi)

Productie en omzet

Productie Industrie april 2026

↑ **4,7%**

Omzet Industrie april 2026

↓ **7,3%**

Omzet Chemie april 2026

↑ **4,4%**

Omzet uit binnenland april 2026

↓ **4,3%**

Omzet Metaal april 2026

↓ **-0,5%**

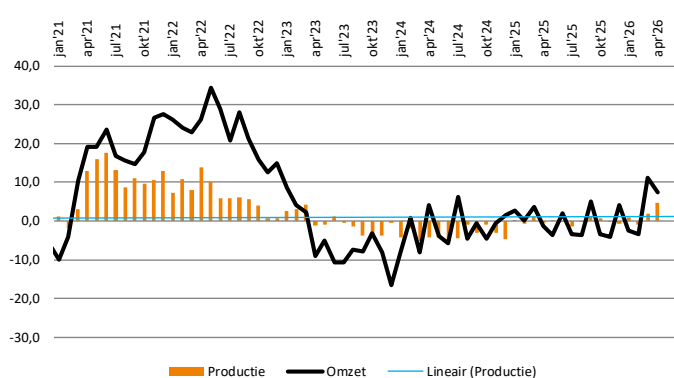
Omzet machine ind maart 2026

↑ **25,2%**

Omzet uit buitenland april 2026

↓ **9,1%**

Productie en Omzet sinds 2021

Inkoopmanagersindex (PMI)

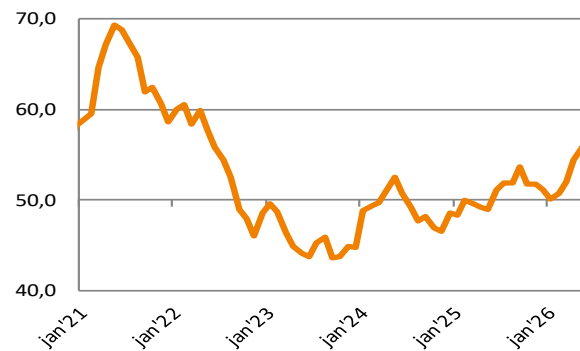
PMI Nederland ↑ **55,9**

PMI Duitsland juni 2026
↓ **50**

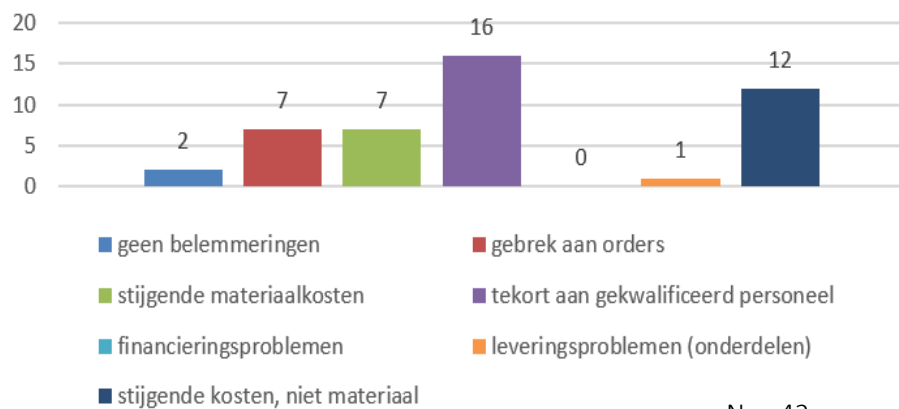
PMI Verenigde Staten juni 2026
↑ **55,7**

PMI China mei 2026
↓ **51,8**

PMI Nederland sinds 2021

Belemmeringen voor bedrijfsvoering voorjaar 2026

Overige signalen (minder vaak genoemd)

Positieve bijdrage van speciale projecten, ondanks lange doorlooptijden.
Goede marktkansen voor automatisering.
Groei wordt beperkt door een jong en minder ervaren salesteam.
Problemen op de woningmarkt hebben indirect invloed op de economie en arbeidsmarkt.

Waar maken FPT leden zich nog meer zorgen over

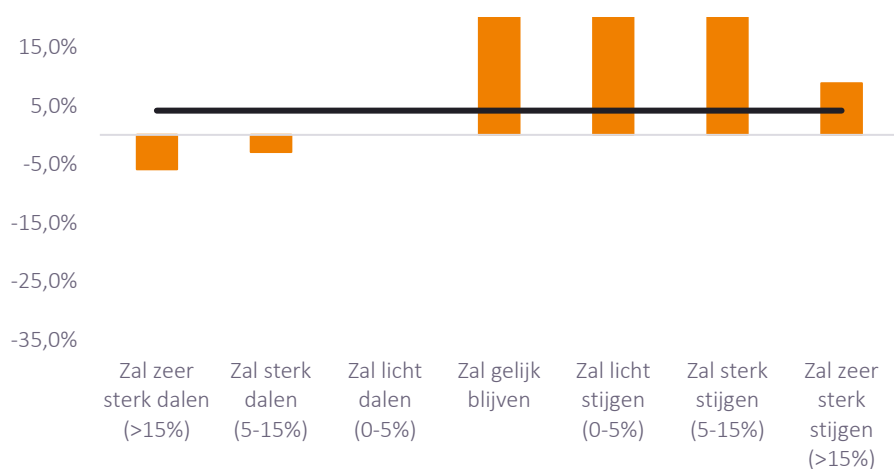
	Belemmering	Toelichting uit de reacties
1	Onvoorspelbaar en zwalkend overheidsbeleid	Ondernemers ervaren een gebrek aan duidelijke langetermijnvisie, trage besluitvorming en onvoldoende belangenbehartiging.
2	Hoge regeldruk en stijgende lasten	Toenemende belastingen, premies, verplichtingen (zoals GACS), loondoorbetaling bij ziekte en andere administratieve lasten drukken op de bedrijfsvoering.
3	Tekort aan technisch gekwalificeerd personeel	Moeite met het vinden van vakmensen, terwijl ook de inzet van zzp'ers steeds lastiger wordt gemaakt.
4	Onerlijke concurrentie vanuit China	Vooraf door dumping van machines tegen prijzen waarmee Nederlandse bedrijven niet kunnen concurreren.
5	Economische onzekerheid en terughoudende investeringen	Klanten stellen investeringen uit door onzekere prijsontwikkelingen en economische omstandigheden.
6	Complexere projecten en langere doorlooptijden	Projecten worden groter en ingewikkelder, waardoor kosten stijgen en omzet minder voorspelbaar wordt.
7	Onvoldoende stimulerend innovatie- en MKB-beleid	Er is behoefte aan meer subsidies en een beter ondernemingsklimaat om innovatie en groei mogelijk te maken.
8	Infrastructuur- en energieproblemen	Netcongestie, hoge energiebelastingen en gebrekkige infrastructuur (zoals wegafsluitingen) belemmeren ondernemers.
9	Arbeidsmarktontwikkelingen verhogen automatiseringsdruk	Personeelsschaarste stimuleert investeringen in automatisering, maar vraagt tegelijkertijd om hoge investeringen.
10	Markt- en verdienmodelveranderingen	De verschuiving van softwareverkoop naar cloud- en abonnementsmodellen verandert inkomstenstromen en vraagt om aanpassing van bedrijfsmodellen.

. Wat is uw kijk op de huidige economische ontwikkelingen in deze roerige tijd?

- De vraagontwikkeling was rustiger dan vorig jaar, maar ligt op een niveau dat past bij een normale instroom en wijst op stabilisatie in de markt.
- Tegelijkertijd nemen de activiteiten bij klanten weer toe, wat duidt op een voorzichtig herstel en toenemende bedrijvigheid.
- Door de aanhoudend hoge inflatie zijn volume en omzet minder goed vergelijkbaar. Projecten laten een volatiel en grillig beeld zien.
- Ongeveer de helft van de deelnemers ziet voorzichtigheid in investeringen en is gematigd positief over de verwachte groei. Digitale transformatie groeit wel harder door.
- Er is ook een groot deel van de invullers die merkt dat meerdere bedrijven het lastig hebben. Annulering of uitstel van onderhoudsbeurten en mindere omzet uit service.

**Saldo omzet verwachting
juni 2026
t.o.v. een jr eerder**

0,7%

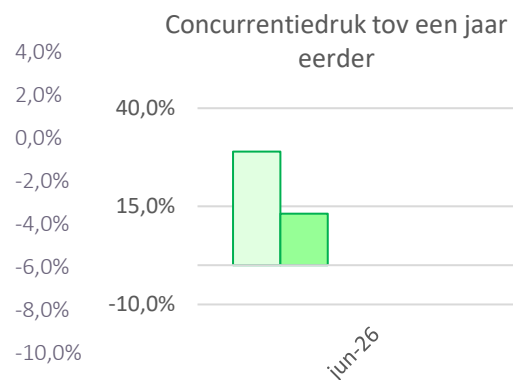
Verwachting juni 2026 (Linkeras)

Saldo (rechteras)

N = 42

**Saldo concurrentiedruk
juni 2026**

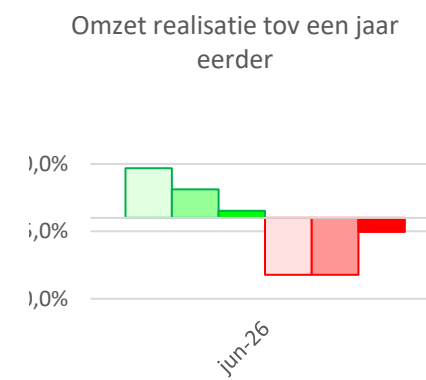
2,0%

- Licht gestegen 0-5%
- Sterk gestegen 5-15%
- Zeer sterk gestegen > 15%
- Licht gedaald 0-5%
- Sterk gedaald 5-15%
- Zeer sterk gedaald >15%

**Saldo omzet realisatie afgelopen halfjaar
juni 2026**

-1,6%

- Licht gestegen 0-5%
- Sterk gestegen 5-15%
- Zeer sterk gestegen > 15%
- Licht gedaald 0-5%
- Sterk gedaald 5-15%
- Zeer sterk gedaald >15%

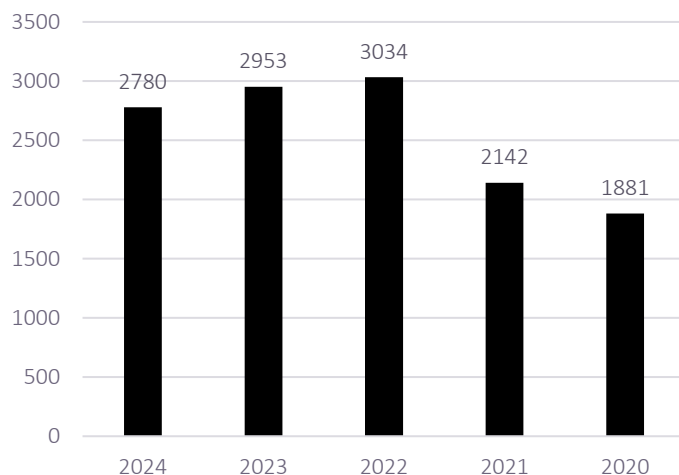

Omzet, import en export

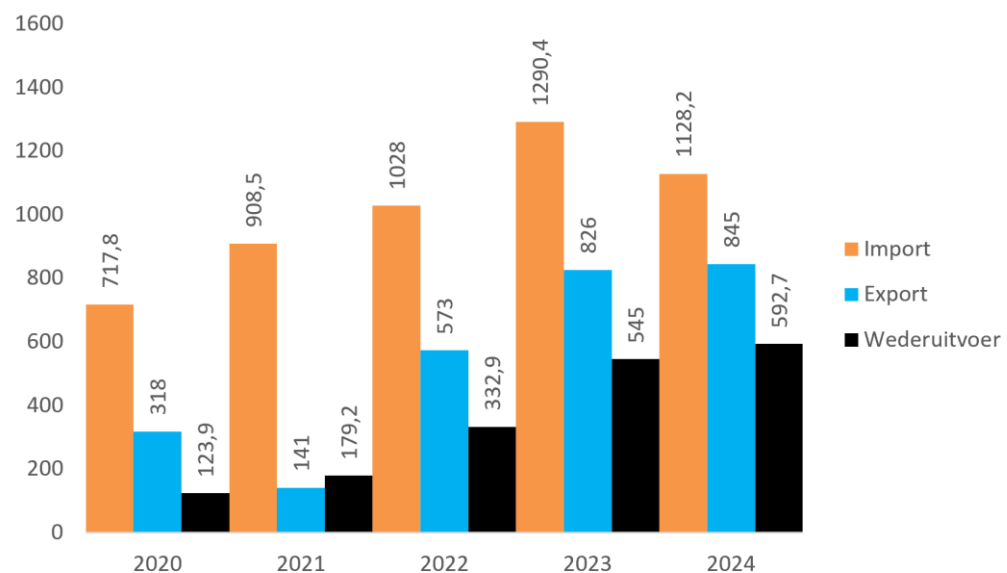
Maatwerk gegevens FPT VIMAG

De gerealiseerde omzetgegevens van de FPT VIMAG leden over 2024 zijn gerapporteerd op basis van de ledenlijst per 31-12-2025. Het CBS heeft de KvK nummers gekoppeld aan de Bedrijfseenheden waarmee zij werken. De geaggregeerde omzet van de FPT VIMAG leden over het hele jaar 2024 is **5,8%** lager dan de omzet over heel 2023. Het CBS hanteert een minimum van 10 bedrijven om een SBI code te vermelden.

Omzet FPT vimag (mln)

Import/Export/Wederuitvoer FPT VIMAG leden (mln)

CEEMET SUBSECTORS

Machinery determines growth

- Machinery (NACE 28+33) recovers from contraction in 2023 and 2024
- If machinery does well, the tech sector does well (and vice versa)
- Machinery is approximately half the value added of the Dutch Technological Industry
- Many firms in other nace codes are (indirect) suppliers to machinery sector
- Not only value added increased:
 - Employment in machinery increased by 10.6% in 2025 (Eurostat)
 - Even more notable: Other transport equipment (NACE 30) +55% (Eurostat)

Value added (%)	2026* (est)	2025 (prelim)	2024
TI (NACE 24-30+33)	4.6	3.1	-2.4
25 – Fabricated metal products	1.3	1.3	3.3
26 – Computers & electronic/optical products	-2.4	0.4	-0.4
27 – Electrical equipment	3.2	4.9	4.7
28 – Machinery & equipment	7.9	3.3	-2.4
29 – Motor vehicles, trailers and semi-trailers	6.5	-6.4	-24.9
30 – Other transport equipment	1.9	-1.5	6.0
33 – Repair & installation of machinery	-0.7	12.5	-15.8

Sources: Statistics Netherlands (2024-2025), FME (2026)

* Baseline scenario Middle East i.e. temporary closure Strait of Hormuz

APPENDIX

Definities en verklaringen

Verantwoording FPT Vertrouwensbarometer:

BBP

Het bruto binnenlands product (BBP) is het eindresultaat van de productieve activiteiten van de ingezeten productie-eenheden. Het is gelijk aan de toegevoegde waarde tegen basisprijzen van alle bedrijfsklassen samen, aangevuld met enkele transacties die niet naar bedrijfsklassen worden verdeeld. De toegevoegde waarde is gelijk aan het verschil tussen de productie (basisprijzen) en het intermediair verbruik (aankoopprijzen). Het BBP is ook gelijk aan de waarde van het in Nederland gevormde inkomen. De volumeontwikkeling van het bruto binnenlands product is de maatstaf voor de economische groei. Bron: CBS (prognoses CPB en DNB)

Inflatie

De inflatie is de procentuele jaar-op-jaar ontwikkeling van de consumentenprijsindex. De inflatie geeft aan hoeveel duurder of goedkoper het leven voor een gemiddeld huishouden in Nederland is geworden in een jaar tijd. Bron: CBS (prognoses CPB en DNB)

Export

De uitvoerwaarde is de waarde van de door ingezetenen aan het buitenland geleverde goederen (en diensten) volgens de statistieken van de internationale handel. Bron: CBS (prognoses CPB en DNB)

Import

De invoerwaarde is de waarde van door het buitenland aan ingezetenen geleverde goederen (en diensten) volgens de statistieken van de internationale handel. Bron: CBS (prognoses CPB en DNB)

Bedrijfsinvesteringen

Bedrijfsinvesteringen in materiële vaste activa zijn uitgaven door vennootschappen, huishoudens en instellingen zonder winsttoogmerk aan geproduceerde materiële vaste activa die langer dan een jaar in het productieproces worden gebruikt. Voorbeelden zijn gebouwen, machines, vervoermiddelen en dergelijke.

Bron: CBS (prognoses CPB en DNB)

Producentenvertrouwen

Het producentenvertrouwen is de stemmingsindicator van ondernemers voor de korte termijn, gebaseerd op de verwachte productie en het oordeel over de orderpositie en de voorraden. Bron: CBS

Faillissementen

Het aantal bedrijven en instellingen (rechtspersonen, dus geen natuurlijke personen) dat door uitspraak van de rechter in staat van faillissement is verklaard. Bron: CBS

Consumptie

De consumptie betreft alle uitgaven op Nederlands grondgebied en is gelijk aan de som van de goederen en diensten. Bron: CBS (prognoses CPB en DNB)

Werkloosheid

De werkloze beroepsbevolking bestaat uit personen (15 tot 75 jaar) zonder werk, of met werk voor minder dan twaalf uur week, die actief op zoek zijn naar betaald werk voor twaalf uur of meer per week en die daarvoor direct beschikbaar zijn. Het betreft een seizoen gecorrigeerd getal.

Bron: CBS (prognoses CPB en DNB)

APPENDIX VERVOLG

Definities en verklaringen

Consumentenvertrouwen

Het consumentenvertrouwen geeft informatie over het vertrouwen en de verwachtingen van consumenten ten aanzien van de ontwikkelingen van de Nederlandse economie en de eigen financiële situatie.

Samen met de weergegeven koopbereidheid deelindicatoren draagt deze bijFPT VIMAGde voorspelling van korte termijn schommelingen van de particuliere consumptie. De weergegeven koopbereidheid deelindicatoren bestaan uit de percentages consumenten dat verwacht de komende twee jaar een huis of auto te zullen

kopen en de komende twaalf maanden belangrijke uitgaven te doen voor onderhoud of verbetering van de eigen woning. Bron: CBS

Productie, omzet en orders (orderontvangst) industrie

De productie is gedefinieerd als de volumeontwikkeling van de toegevoegde waarde tegen basisprijzen. De omzet betreft de factuurwaarde (excl. BTW) van de aan derden verkochte zelf vervaardigde of geassembleerde goederen en opbrengsten van diensten. De orderontvangst betreft de waarde (excl. BTW) van de geaccepteerde industriële orders in de verslagperiode. Bron: CBS

PMI (Inkoopmanagersindex)

De PMI (inkoopmanagersindex: Purchasing Managers Index) geeft een beeld van de Nederlandse industrie, maar óók van de gehele Nederlandse economie. De enquête wordt maandelijks ingevuld door 300 inkoopmanager bij bedrijven in de industrie die minimaal 10% van het BBP vertegenwoordigen. Een PMI-score van 50 duidt erop dat er geen verandering heeft plaatsgevonden. Onder de 50 geeft een daling aan en boven de 50 duidt op een groeiende economie. Hoogleraar prof A. van Weele geeft iedere maand redactioneel commentaar en een rapportcijfer. Bron: NEVI/ Markit/ prof. A van Weele

Omzet Bouw, infra & installatie

Ontwikkeling van de binnenlandse omzet van de bouwnijverheid. Bron: CBS

FPT Vertrouwensbarometer

Elk halfjaar worden alle lidbedrijven van FPT bevraagd over de ontwikkeling van hun omzet de afgelopen maand, de omzetverwachting voor de komende maand en de ervaren concurrentiedruk. Weergegeven wordt het saldo van de positieve en negatieve antwoorden. Bron: FME/FPT

Actualiteit data en bronnen

In het rapport worden de meest actuele beschikbare data weergegeven. Bij alle data staat de bron en de datum van publicatie vermeld. Voor de macro data worden de meest actuele prognoses weergegeven van het CPB, DNB of één van de grote banken (ABN AMRO, ING en Rabobank). Deze organisaties verschillen vaak van inzicht (en definitie) waardoor deze cijfers van elkaar kunnen verschillen. Voor de bouwprognoses worden verschillende bronnen gebruikt (o.a. ABN Amro, BouwKennis, EIB, Euroconstruct, ING en Rabobank).

Weergave Data

Bij de meeste data wordt de ontwikkeling weergegeven als procentuele verandering ten opzichte van dezelfde periode (maand of kwartaal) in het daaraan voorafgaande jaar. Uitzonderingen hierop vormen het producenten- en consumentenvertrouwen (index), de werkloosheidcijfers (percentage van de beroepsbevolking en totaal aantal werklozen), inkoopmanagersindex en de FPT VIMAG vertrouwensbarometer. De faillissementen worden zowel weergegeven als procentuele verandering ten opzichte van dezelfde periode (maand) in het daaraan voorafgaande jaar, als het jaartotaal tot en met de desbetreffende maand.

Wij wensen jullie goede zaken!

Disclaimer

Niets uit deze uitgave mag zonder toestemming worden gekopieerd of verder worden verspreid. Hoewel de uiterste zorg is besteed aan de juistheid van de gepresenteerde informatie, zijn zowel FME als de FPT VIMAG niet aansprakelijk voor eventuele fouten.

Voor vragen betreffende de FPT VIMAG Marktmonitor neemt u contact op met FME Market & Data Analytics

Contactgegevens

 06 5425 3978

 www.fme.nl

 Brigitte.bakker@fme.nl

 Zoetermeer